

SL 5: Öresundsleden

3 Skäret - Josefinelust

Distans: 13 km

Vandra med vågskvalp kring tårna och vidare upp mot bergets högsta topp. På kustvägar genom välkända fiskelägen där vaniljhjärtan och kitesurfing står högt i kurs. Längs naturstigar in i Kullabergs frodiga lövskog och över torra bergknallar. Andlöst vackert med grottor, raukar och horisont. Besök konsthall, vingård och ett sevärt fiskekapell. Ta ett morgonrocksdopp från någon badbrygga, följ med på turridning eller varför inte matvandring?

Vill du ta bussen till etappen är hållplatsen i Arild bästa valet, turer till övriga hållplatser måste förbeställas. Packa ner matsäck för den västra delen av etappen, här får du nöja dig med vad naturen bjuder på - upplevelser. Behöver du mjukare bäddar än vad vindskydden har att erbjuda finns många valmöjligheter.

Din vandring passerar förbi fiskelägen med trånga vindlande gator. Lägena skiljer sig åt och bär på olika historier. Skäret är yngre, mindre och här hittar du de omtalade Flickorna Lundgren som bakat tiotusentals vaniljhjärtan varje sommar. Historien om dem börjar med ett bistert 1930-tal, sju kreativa döttrar och en far som planerar att sälja deras älskade sommartorp. Första kaffekoppen serverades 1938 och under årens lopp har både kungar, deras följe och vanligt folk vallfärdat till caféet. System Rut, som tröttnade på kaffekokandet, startade så småningom restaurangen Rut på Skäret.

Strax väster om Skärets hamn hittar du krypande murreva och förvildade fetknoppsarter.

På flera platser längs kusten kan du se att marken böljar som vågor på havet. Vallarna löper parallellt med stranden och det finns tydliga exempel på Nabben och i Strandhagen i Arild. De är flertusenåriga rester efter Littorinahavet, en del av Östersjöns utveckling.

Vid Nabben reser sig berget som en brant vägg ur fäladsmarken. Utsikten över klapperstensfält, raukar och det blånande havet är befriande. På udden Stensnäs väntar bronsåldersmänniskans signum. Stora och runda gravhögar som placerats på hedrande platser, på höjder eller nära vatten. Nabbahögarna är bara några i mängden då Kullaberg är ovanligt rik på bronsålderslämningar. Andra spännande fynd är en bronsgudinna funnen vid fyren och Björkerödsstenen och Krapperupstenen med hållristningar.

Fiskeläget Arild är tveklöst äldsta läget med anor från medeltiden. Ursprungligen var det ett tillfälligt läger som användes under fiskesäsong. För fiskarmännens gudfruktighet byggde de ett fiskekapell där man kunde hålla gudstjänst även under dessa perioder. Uppsök det lilla kapellet, det finns omnämnt från 1400-talet och är ett av få bevarade från den tiden. Så småningom upptäckte konstnärerna och turisterna Arild. Byns äldsta gård

är Rusthållargården som försåg Kronan med ryttare, häst och utrustning. Idag erbjuder de exklusivt boende, restaurang och spa. Arilds skyddade läge gör att bär och frukter som vindruvor, mullbär och fikon mognar. Du kan också stöta på förvildad gulblommig engelsk vallmo.

Väster om byn, där leden viker av inåt land, väntar Arilds källa i strandbrynet och de sorgliga sägnerna om pojken som gav platsen dess namn. En av myterna berättar om de tre syskonen Arild, Thora och Helena som hade fått en girig styvfar vilken önskade barnen ur vägen. En skeppare anlätades att sänka dem under en båtfärd, vilket han gjorde. Syskonen flöt iland i olika väderstreck, Thora i Torekov, Helena i Danmark och Arild här vid Kullens kust. Man förstod snart barnens helighet då källor med undergörande vatten flöt upp. Arild blev lokalhelgon och när man undersökte hans källa fann man ett tjugotal mynt daterade mellan 1660- och 1910-tal.

Fiskelägesromantik i all ära men det är väster om Arild som äventyret börjar. Här kliver du in i Kullabergs naturreservat med klippor, grottor, oändligt med skog och horisont. Du vandrar genom bok- och ekskog där mattor av vitsippor breder ut sig om våren och karg tallskog som planterades kring sekelskiftet 1900. Här och var färdas du över bergknallar med enbuskar och krattskog, det här är rester efter forna tiders fälader då berget betades så hårt att hela hjässan låg kal.

Den som granskar berget ser att Kullaberg har en omtumlande geologisk historia. Gnejsen är kraftigt förändrad och mörka gångar med amfibolit och porfyrit visar att magma pressat sig fram genom underjorden i flera omgångar. Här finns också Kullens egen bergart, kullait. En rödaktig variant av diabas, så olik andra att den fått ett eget namn. Det finns även klippor som gnistrar röda i solen, här har kristaller av fältspat och kvarts blandats med berget.

För ett par hundra miljoner år sedan, när sydvästra Skåne var på väg bort från övriga Sverige, tånjdes jordskorpan ut och sprickor lämnades utspridda i hela det skånska landskapet. Vid Kullen skapades två parallella sprickor, berggrunden sjönk ner på vardera sida och kvar stod horsten Kullaberg. Därefter har ett nät av tvärgående sprickor gjort delar av berget svagare, havet har bearbetat dem och skapat vikar, tunnlar, raukar och ett tjugotal grottor.

Med fötterna på jorden och ändå nära himmelriket, en mer idyllisk plats än Himmelstorpsgården får du leta efter. Genuint korsvirke, betande kor i hagarna och kaffeservering sommartid. Gården har anor från 1400-talet men nuvarande byggnad är från 1800-talet. Liksom många andra gårdar i Kullabygden tillhörde Himmelstorpsgården traktens adels gods, Krapperup. Gårdens arrendator betalade arrende och gjorde ett antal dagsverken åt godset. Hembygdsgård sedan 1950-talet.

"...en hop stenar, ställde i ring och en mitt uti" så beskriver Carl von Linné domarringen i Himmelstorp år 1749. Följ stigen sydväst om Himmelstorpsgården och besök järnåldersgraven du med. Under järnåldern ökade kontakterna med fjärran länder och det i särklass häftigaste fyndet på Kullaberg är en skattgömma med hundratalet silversmycken och lika många arabiska och engelska mynt.

Den som fascineras av drivved eller kontroversiella skapelser kan försöka ta sig nedför branten och uppleva Nimis och Arx. Ta på bra skor och tänk på att vid regn blir branten såphal och omöjlig att forcera.

Vid Håkull hittar du en milsvid utsikt från bergets högsta topp, 187,5 meter över havet.serna Nimis och Arx.

Vid Håkull hittar du en milsvid utsikt från bergets högsta topp, 187,5 meter över havet.